

Zpravodaj

obce Žďár nad Orlicí

ČERVENEC 2017

Oslava žehnání obecních symbolů a opravený exteriér budovy OÚ

Informace z veřejného zasedání Zastupitelstva obce

Výpis z usnesení z veřejného zasedání konaného dne 6. června 2017

Zastupitelstvo obce schvaluje:

1. závěrečný účet obce za rok 2016 a vyjadřuje souhlas s celoročním hospodařením obce za rok 2016 a to bez výhrad.
2. účetní závěrku obce za rok 2016 dle protokolu o schválení účetní závěrky - viz příloha a převod výsledku hospodaření obce za rok 2016 ve výši 1 299 307,13- Kč na účet 432 – Výsledek hospodaření předcházejících účetních období.
3. účetní závěrku a výsledek hospodaření ve výši 46 957,- Kč příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Žďár nad Orlicí za rok 2016 dle protokolu o schválení účetní závěrky - viz příloha a převod výsledku hospodaření za rok 2016 příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Žďár nad Orlicí ve výši 46 957,- Kč do rezervního fondu a dle zákona 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v platném znění.
4. přednesená rozpočtová opatření 5/2017 v plném rozsahu a pověřuje účetní obce jejich provedením v účetním období červen 2017.
5. přednesené zprávy kontrolního a finančního výboru.
6. Smlouvu o dílo „Oprava místní komunikace do osady Chotiv“ mezi objednatelem Obcí Žďár nad Orlicí a zhotovitelem SWIETELSKY STAVEBNÍ s.r.o. a pověřuje starostku obce k podpisu této smlouvy.
7. přijetí dotace ve výši 400 000,- Kč na projekt „Stavební úpravy budovy obecního úřadu ve Žďáru nad Orlicí“, která bude poskytnuta z dotačního fondu Královéhradeckého kraje a pověřuje starostku obce k podpisu Smlouvy o poskytnutí dotace.
8. Dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo „Stavební úpravy objektu čp. 133 k.ú. Žďár nad Orlicí“ mezi objednatelem Obcí Žďár nad Orlicí a zhotovitelem ŠaŠ holding, s.r.o. a pověřuje starostku obce k podpisu tohoto dodatku.
9. čerpání fondu investic ZŠ a MŠ pro rok 2017 následujícím způsobem:
 - malování interiéru (schodiště, chodby v přízemí, schodiště do suterénu, vstup a šatna ZŠ) – 50 000,- Kč

Zastupitelstvo obce bere na vědomí:

1. přednesená rozpočtová opatření 2/17, 3/17 a 4/17 v plném rozsahu provedená dne 1.3.2017, 1.4.2017 a 1.5.2017.

Zpracovala: Bc. Martina Benešová

Slovo starostky

Vážení spoluobčané,

možná někteří z Vás zaznamenali....možná ne, ale nedostává se Vám do rukou obvyklé červnové vydání zpravodaje, ale červencové. Nebude to tradice, pouze jsem rozhodla posunout uzávěrku, abych do tohoto čísla mohla aktuálně zařadit zhodnocení a fotodokumentaci oslavy žehnutí obecních symbolů a půlkulatého výročí

obce. Nechci konkrétně rekapitulovat samotný děj oslav, ale ráda bych poděkovala: Děkuji zastupitelům obce za pomoc a podporu v průběhu příprav a konání akce, a to především Simoně Němcové a Kamile Berounské za zhotovení výstavy historie obce. Děkuji všem dobrovolníkům a technickým zaměstnancům obce za pomoc při přípravě zázemí pro oslavu. Děkuji duchovnímu panu kpt. Mgr. Tomášovi Altmanovi za krásná slova a samotné žehnání. Děkuji sousedním obcím Borohrádku, Čermné nad Orlicí a Albrechticím nad Orlicí za bezúplatné zapůjčení lavic a stanů. Děkuji hostům za účast a hezká slova. Děkuji všem, kteří akci podpořili svou účastí a tím dovolili tomuto dni stát se historickým. Bez přítomnosti Vás – občanů a Vašeho pozitivního naladění v průběhu celého dne by totiž jakákoliv oslava ztrácela význam.

Rodačka, spisovatelka, paní Mgr. Drahomíra Pithartová

JUDr. Miroslav Antl, senátor

Mgr. David Joska, starosta Čermná n/O

Manžel naší rodačky pan JUDr. Petr Pithart, dr. h. c.

kouzelník Pavel Kožíšek

ZUŠ Týniště nad Orlicí

Stanislav Hložek

soutěž ve zpěvu

současní a bývalí hráči TJ Sokol – účastníci fotbalového „srandamače“

Jindřich Pražák - ukázka dřevorubeckého sportu

Vladimír „Walda“ Nerušil

Tím jsme symbolicky zakončili události minulého půlroku. A co nás tedy z pohledu obecního dění čeká v prvním čtvrtletí druhé půlky?

➤ **POKRAČUJÍCÍ STAVEBNÍ ÚPRAVY BUDOVY OBECNÍHO ÚŘADU**

Pozorní čtenáři z minulého čísla zpravodaje vědí, že rekonstrukce budovy OÚ měla být ukončena 15.6.2017. Ale jak to v životě bývá – „člověk míní, pánbůh mění“ a u oprav starých nemovitostí to platí dvojnásob. V průběhu stavby byly odhaleny ztrouchnivělé stropní trámy a v podlaze v kanceláři účetní byl laboratorně potvrzen výskyt houby dřevomorky. Z tohoto důvodu byl uzavřen dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo, který upravuje vícenáklady spojené se zhotovením nové podlahy, odhalením starých trámů, mechanickým čištěním zhlaví a chemickým ošetřením trámů. Z důvodu protékání vody střechou byla demontována a namontována nová šikmina společně s izolací v místnosti bývalého archivu. Dále se zastupitelé rozhodli zadat mimo projektové práce opravu fasády budovy OÚ. Na základě výše uvedeného byly vícenáklady vyčísleny na 528 520,- Kč včetně DPH a lhůta pro ukončení stavby posunuta na 15.8.2017.

Dobrou zprávou je, že na tuto akci obdržela Obec dotaci z dotačního fondu Královéhradeckého kraje. Obci Žďár nad Orlicí byla přidělena nejvyšší možná dotace, a to 400 000,- Kč. Ale dle nových pravidel čerpání dotací Programu obnovy venkova je rozhodujícím ukazatelem procentuální podíl uvedený ve Smlouvě o poskytnutí dotace. Jelikož jsme výběrovým řízením získali nižší cenu zakázky, než byla cena projektová (uvedená v žádosti o dotaci) a původní cenu ze Smlouvy o dílo nelze navýšit dodatky ke smlouvě na vícepráce - náš

procentuální podíl dotace bude činit 272 828,- Kč. Je vidět, že šetrnost žadatelů není bohužel brána jako klad a přidělené finanční prostředky krátí.

Věřím, že to nejhorší máme za sebou, práce budou probíhat dle plánu a po stěhovacích manévrech Vás v září Obecní úřad přivítá v nových prostorách.

➤ **OPRAVA MÍSTNÍ KOMUNIKACE DO OSADY CHOTIV**

Cesta do osady Chotiv je dlouhodobou bolestí. Každoročně se cesta provizorně opravuje, ale trvanlivost těchto oprav se dá počítat spíše na týdny než měsíce. Proto se zastupitelstvo při tvorbě rozpočtu na rok 2017 rozhodlo alokovat větší finanční prostředky na zásadnější a celkovou opravu této komunikace. V měsíci červnu proběhlo výběrové řízení na zhotovitele, jehož hlavním hodnotícím kritériem byla cena. Výzva k podání nabídky byla předána 4 firmám: Strabag a.s., Stavitelství EU Vamberk, Eurovia CS a.s., Colas CZ a.s. a Swietelsky stavební s.r.o.. Na základě vyhodnocení členů výběrové komise – byl vybrán zhotovitel s nejnižší nabídkovou cenou 604 019,90,- Kč včetně DPH, a to firma SWIETELSKY STAVEBNÍ s.r.o.. Nový povrch bude zhotoven z asfaltového recyklátu s živичným nátěrem a smluvně závazný termín pro dokončení díla je stanoven na 28.7.2017. O případném omezení provozu v době opravy budete informováni prostřednictvím rozhlasu, úřední a informační desky, webových stránek obce.

Další novinkou, která bude bezprostředně ovlivňovat život v naší obci, je personální změna na pozici ředitelky místní základní a mateřské školy. Paní Mgr. Leona Vévodová se k 30.6.2017 vzdala místa ředitelky školy a na základě vyhlášeného konkurzního řízení byla na tuto pozici vybrána a od 16.8.2017 jmenována paní Mgr. Hedvika Hloupá. Přeji nové paní ředitelce mnoho zdaru a trpělivosti, pevné nervy a věřím, že naše škola bude tím místem, které bude srdeční záležitostí nejen jejich žáků.

I když jsme teprve na začátku léta a prázdnin, budu se těšit i na měsíc září. Čeká nás totiž v řadě osmý výlet „dříve narozených“. Přesně kdy a kam pojedeme, to se dozvíte včas prostřednictvím pozvánek ☺.

Takže tradičně...přeji krásný letní čas plný zážitků, které nás budou hřát v těch méně hezkých a chladných dnech.

Martina Benešová

Víte, že...

- ke dni 30.6.2017 má obec 498 obyvatel.
- díky rekonstrukci komunikace II/305 jezdí spoj v 9.09 hod. směr Týniště nad Orlicí i v době letních prázdnin. Obec bude na základě vytiženosti tohoto spoje jednat s organizátorem dopravy Královéhradeckého kraje o ponechání této linky v době školních prázdnin i po skončení rekonstrukce.
- je možné zakoupit propagační předměty se znakem obce v kanceláři obecního úřadu.

➤ Tričko vel. S, M, L, XL, XXL	➤ 180,- Kč
➤ Propiska ALBA	➤ 22,- Kč
➤ Reflexní páska	➤ 20,- Kč
➤ Hrnek 0,25 l	➤ 66,- Kč
➤ Pohled	➤ 9,- Kč
➤ Magnetka 40 x 60 mm	➤ 17,- Kč

Zprávičky ze školy a z mateřské školky

Poslední školní dny se jako korálky navlékají na pomyslnou šňůrku a 30. června ji děti zavážou a hurá na prázdniny. Čekají je nové zážitky, cestování, pobyty u babiček a dědečků, zkrátka všechno co k prázdninám patří.

Myslíme, že i během školního roku děti prožily pěkné chvíle při různých akcích ve škole a školce. Přečtěte si, co jsme dělali vedle učení, psaní testů a vybarvování pracovních listů.

- Po celý rok probíhala akce „Česko čte dětem“. Jednou za měsíc přišel pozvaný host číst ukázky z knih. Přijela i spisovatelka paní Jitka Vítová se svými krásnými příběhy o zvířátkách a hmyzu.
- Den bez aut jsme prožili se závody a jízdou zručnosti na kolech, koloběžkách a odrážedlech.
- Třikrát jsme se podívali na divadelní pohádky, byli jsme v divadle Drak v Hradci Králové na pohádce „Makový mužiček“ a v Týništi n. O. na vystoupení ZUŠ s pohádkou „O Sněhurce“.
- Podzimní „Drakyjáda“ bavila malé i ty větší.
- Posvícení jsme slavili na „posvícenské zábavě“ a vlastnoručně připravenými dobrotami.
- Pomalu celé dopoledne si děti mohly stavět z magnetické stavebnice „Gemak“, která rozvíjí tvořivost a kreativitu.
- Na konci listopadu jsme připravili jarmark a vánoční vystoupení.
- Jeli jsme se podívat do vánočně vyzdobeného skanzenu v Krňovicích a každý si vytvořil malý dáreček – voňavé mýdlo.
- Ve škole nás navštívil Mikuláš s nadílkou.
- Před Vánoci proběhl projektový den „Vánoční zvyky“.
- Mateřinka za podpory maminek připravila vánoční nadílku dobrot pro lesní zvířata.
- Děti se dosyta vytancovaly na masopustním karnevalu a připravily si pohoštění.
- V březnu byla škola vyzdobená na „Den otevřených dveří“. Trochu nás mrzela malá návštěvnost.
- První jarní den již tradičně byla školka házet „Moranu“ do Orlice a přivolávat jaro.
- Před Velikonocemi jsme v MŠ upořádaly dílničku pro děti a rodiče.
- Na konci dubna před čarodějnicemi jsme celý týden čarovali, prováděli různé kouzelnické pokusy a čáry máry.
- Maminky jsme překvapili besídkou ke Dni matek.
- Prožili jsme „Barevný týden“ – každý den bylo doporučeno oblečení jedné barvy.
- Školáci změřili své síly s kolegy z jiných škol na sportovním dnu.
- V červnu se celá škola zúčastnila dětského dne v Černé n. O. s pohádkou a animačním programem.

- Na tradiční výlet jsme vyrazili do Chlumce n. C. na zámek, kde byl pro děti připravený pohádkový program a do „Fain-parku“.
- Začali jsme plně využívat novou školní zahradu a bylinky z naší zahrádky.

Děkujeme všem rodičům a přátelům školy za nezištnou spolupráci a pomoc.

Přejeme hezké a slunečné léto.

Za základní a mateřskou školu učitelky MŠ.

TJ Sokol, oddíl kopané

FOTBALOVÁ SEZÓNA 2017 - 2018

Vážení fanoušci a členové fotbalového klubu TJ Sokol Žďár nad Orlicí, milí
Žďárováci, občané!

Jsem tu zase s novinkami z našeho fotbalového oddílu.

Jak jsme určitě zaznamenali, poslední ročník sezóny nám skončil, když jsme se podle předpokladů umístili ve středu tabulky. Jarní část sezóny byla horší, ale i tak jsme mistrovskou soutěž ukončili důstojně. Nová sezóna začíná letní přípravou 13. července 2017 na hřišti. Co se týče posil, získali jsme zpět z Třebelovic Bohuslava Koláře, který byl v minulém ročníku velkou oporou. Dále se podařilo zrealizovat přestup Jiřího Šípka z Petrovic, patrně jejich nejlepšího hráče. Dále se nám do kádru vrací Jan Maleček, který byl na půl roku na studijním pobytu v Norsku. V jednání jsou ještě další hráči z Týniště a Albrechtic, zatím je zbytečné prozrazovat jména. Jedná se o kvalitního brankaře a záložníka a až letní přípravy naznačí, jestli k nám zamíří. To je co se týče zbrojení na novou sezónu.

Co se týče odchodů – na přestup do Křivic odešel Jan Lochman a do Petrovic Jan Kohl.

Čekají nás přípravné zápasy, o kterých budete včas informováni a dále také pohárový zápas buď v Čermné nebo v Doudlebach B. Dále příkládám seznam domácích zápasů.

Co se týče dalších aktivit, na hřišti se 1. 7. 2017 konaly oslavy 675. výročí obce Žďáru nad Orlicí. Akce se povedla, jídla a pití bylo, co hrdlo ráčilo a k posezení zahrála i pěkná muzika. Všichni si pěkný den dozajista užili. Příkladná byla i spolupráce všech zainteresovaných subjektů. Odehrálo se rovněž přátelské utkání mezi bývalými a současnými hráči, ve kterém veteráni zvítězili v přátelské atmosféře 4:1. Byli jsme rádi i za hojnou účast.

A1A OP - II.třída**PODZIM****2.kolo – 20.8.2017**

A1A0201 Žďár Petrovice SO – 19.8.2017 17:00

4.kolo – 3.9.2017

A1A0401 Žďár Lukavice SO – 2.9.2017 17:00

6.kolo – 17.9.2017

A1A0601 Žďár Ohnišov SO – 16.9.2017 17:00

8.kolo – 1.10.2017

A1A0801 Žďár Černíkovice SO – 30.9.2017 16:30

10.kolo – 15.10.2017

A1A1001 Žďár Křivice SO – 14.10.2017 16:00

12.kolo – 29.10.2017

A1A1201 Žďár Zdelov SO – 28.10.2017 14:30

14.kolo – 12.11.2017

A1A1401 Žďár Deštná SO – 11.11.2017 14:00

Kompletní rozpis celé soutěže naleznete na webové adrese:
<https://souteze.fotbal.cz/subjekty/subjekt/302>

Petr Malijovský, sekretář TJ Sokol Žďár n.O.

Sbor dobrovolných hasičů ve Žďáru nad Orlicí

Zpráva o činnosti SDH Žďár nad Orlicí

V současné době, kdy je obecní úřad v rekonstrukci a v hasičárně je uložen nábytek z kanceláří, jsme plánované schůzky hasičů v některých měsících zrušili nebo omezili. Scházíme se jen před nějakou akcí nebo se svoláváme sms zprávami a zajistíme potřebné.

V měsíci červnu několik našich členů vypomáhalo s pořádáním dětského dne. Někteří členi vypomáhali přímo na stanovišti a zbytek se podílel na technické výpomoci a na přípravě oblíbené pěny pro děti.

Dne 30.06.2017 členové vypomáhali se stavbou stanů a přípravami na nadcházející Oslavy žehnání obecních symbolů. V době konání samotných oslav dne 01.07.2017 členové pomáhali jako pořadatelé a zajišťovali technickou výpomoc se vším, co bylo zapotřebí nejen v obci, ale i na hřišti, kde probíhala druhá část oslav.

V neděli pak bylo potřeba zajistit úklid všech stanů, lavic a dalšího, a to taktéž pomáhali zajistit členové sboru.

Přeji všem krásné a slunečné léto.

Za SDH Žďár nad Orlicí Kamila Berounská

DĚTSKÝ DEN 3. 6. 2017 VE SPOLUPRÁCI S DOBROVOLNÍKY, SDH A SRPŠ

Z historie naší obce a okolí

Z historie naší obce a okolí

První písemné zprávy

Nemladší obcí je z roku 1575 o Nové Vsi u Albrechtic. Pak následuje roku 1544 Rašovice, roku 1495 Michovice (obec zaniklá), roku 1400 Petrovice, roku 1396 Křivice a Lípa, roku 1394 Bolehošť, roku 1361 Týniště nad Orlicí. Roku 1342 Žďár nad Orlicí, Častolovice a Borohrádek, roku 1336 Štěpánovsko a Holice. První písemný záznam o Albrechticích je z roku 1279. Je to nejstarší dokument z obcí na soutoku Orlic. O Albrechticích je zmínka v 93. kapitole Dalimilovy kroniky.

Pověst o založení Albrechtic

Na počátku našeho tisíciletí náležely k majetku krále lesy táhnoucí se od Hradce po Holice a od Kunětické Hory po Orlici. Již v 9. století se počaly k Orlici stěhovat nové rodiny a vytvářely stálá obydlí. Proto správce panství vyslal své tři syny (Albrechta, Petra a Štěpána), aby zde založili nová sídla a pojmenovali je po sobě. Synové měli ulehčenou práci tím, že zde našli již fungující osady a stačilo je jen pojmenovat a převést pod své vedení. Albrecht založil Albrechtice, Štěpán Štěpánovsko a Petr Petrovice (Malé u Orlice). Tyto vesnice jsou na svých původních místech a mají za sebou bohatou tradici. Jiná pověst říká, že hluboké lesy podél levého břehu Orlice patřily od nepaměti vladaři. Při těžbě dřeva vznikaly na vykácených místech samoty, které se postupně zvětšovaly podle počtu dřevařů a vorařů, jež mohla práce se zpracováním dřeva a plavením uživit (Kopaniny). Někdy v 15. století takto vzniklo Štěpánovsko. Jeho název vznikl z původního označení „Ves na štípaništi“. Tak se označovalo místo, kde se připravovaly stromy na vázání vorů

Vznik názvu osady Světlá

V raných dobách za jarního tání v čase dešťů docházelo na řece Orlici k mohutným záplavám. Proto na ostrohu mezi oběma Orlicemi byly zapalovány ohně (světla), aby okolní obyvatelé byli včas varováni před velkou vodou. Z toho pochází název Světlá.

Poslední poprava

Borohrádek se připomíná jako městečko od roku 1342 a také měl řadu městských privilegií jako tržní, celní nebo vařit pivo, k úplnosti chbí jen právo hradeb. Nechybělo ani právo hrdelní. 2. dubna 1694 použili Borohrádečtí svého hrdelního práva a dali popravit Václava Václavička, rodilého z nedalekého Žďáru, který prý při pouti v Kostelci zabil jistého člověka kůlem. Za to byl trestán vězením a později popravou, tu provedl mistr kat kostelecký Kristián Krokl. Snad to byl poslední zákrok tohoto druhu.

Dnes už bychom těžko hledali místo popravky. Podle kroniky to bylo místo ponuré, mezi rybníky a močály. Říkalo se tam „Na spravedlnosti“. Zmizel i sousední palouk „Cikánská hospoda“, kde prý stávala katovna. Tato lokalita byla mezi silnicemi na Poběžovice a Holice. O její proměnu se nejvíce zasloužila výstavba železnice.

Jak skončila roboty ve Žďáru nad Orlicí

Poměry poddaných v době Marie Terezie nebyly dobré ani ve Žďáru. Ze zprávy při sčítání lidu r. 1771 vyplynulo, že „lid je špatně živen, nedostatečně šacen, že bydlí v obydlích nezdravých a nečistých a všude řadí zhoubné nemoci“. Hlavní příčina byla zjištěna v přetěžování robotou již v nejútlejším mládí a rolníci neměli k obdělávání vlastních políček dostatek času. Výsledkem byly malé výnosy, hlad a bída. Jedinou obranou poddaných proti robotě a vybírání nejrozmanitějších peněžních poplatků byl útěk do ciziny. Z obavy před hromadným opouštěním gruntů a odchodem do ciziny se v pozdějších dobách začaly robotní poměry zlepšovat. Největší památkou reformního hnutí bylo zrušení roboty z let 1848 a 1849. Dne 10. 9. 1848 bylo veřejně prohlášeno zrušení roboty také v Borohrádku.

Žďárští sedláci přijali osvobození s radostí a nadšením jako všude jinde a konala se slavnost „Pochování roboty“. Do vykopané jámy bylo naházeno robotní nářadí. Roboty měla skončit až roce 1849, ale poddaní už robotovat nechtěli, a proto měli Žďárští s robotou nejednu svizel.

Ze svazku Pověsti a příběhy Rychnovska vybrala Věra Václavíková, kronikářka

Hospodaření obce v roce 2016

Příjmy v roce 2016 dle účetní evidence činily celkem 6 855 786,- Kč, skutečné výdaje pak 5 946 682,- Kč. Což znamená, že Obec vytvořila v daném roce přebytek ve výši **909 104,- Kč**. Konečný stav finančních prostředků na ZBÚ k 31.12.2016 činil **7 568 432,- Kč**.

Za finančně nejnáročnější akce loňského roku lze počítat:

- regeneraci zahrady MŠ a ZŠ a s ní spojené terénní úpravy, opravy infrastruktury a opravy pochůzných ploch ve školní zahradě
- opravy povrchů místních komunikací
- vybudování provizorní pochůzné plochy podél rekonstruované komunikace II/305, která bude sloužit místo klasického chodníku ze zámkové dlažby do doby vyřešení majetkových vztahů vlastníků pozemků

Díky kladnému výsledku hospodaření nejen za rok 2016, ale i za roky přecházející, může Obec zapojit rezervy minulých let do financování náročnějších akcí roku 2017. **Obec nečerpá úvěr ani jiný druh finanční půjčky.**

Bc. Martina Benešová a Jana Šrajbrová, účetní obce

ČÁPI V NAŠÍ OBCI

V předloženém příspěvku jsem čerpal informace jednak z veřejně dostupných zdrojů - jako jsou např. webové stránky ČSO (Česká společnost ornitologická) a dále pak od svého dlouholetého spolupracovníka Ing. Oldřicha Šreibra. K napsání těchto řádků mne inspiroval právě on a dále pak skutečnost, že právě toto téma by nás obyvatelé Žďáru mohlo spojit.

Kontroly v době vzletných mláďat jsou nezbytné pro vyhodnocení úspěšnosti hnízdění. Foto Lenka Bloudková

Úvodem je jistě vhodné uvést, že dobrovolníci v roce 2016 zkontrolovali 85 % čapích hnízd v ČR. Právě můj kolega Ing. Šreibr patří mezi ně. Celá tato akce započala v roce 2013 a díky zájmu veřejnosti tak známe nejen data přiletů na jednotlivá hnízda, ale máme informace i o průběhu hnízdění a jeho úspěšnosti. V letošním roce se do pozorování čapích hnízd zapojilo 545 spolupracovníků, kteří zkontrolovali 85 % z celkového počtu více než 1300 hnízd!

Během zmíněných tří let tak vznikla unikátní celorepubliková mapa s hnízdy čápa bílého. U nás se tažní čápi objevují na hnízdech okolo poloviny března, první přilétá zpravidla samec. Čáp dává přednost vyvýšeným místům, tak aby mohl při odletu z hnízda seskočit a roztažením křídel se snadno dostal do vzduchu. Na hnízdě se oba partneři zdraví hlasitým klapáním zobáku s typickým záklonem hlavy. Poprvé hnízdí čápi kolem 5. roku věku a zaznamenána byla hnízdění i 20 let starých ptáků. Vlastní hnízdění začíná koncem dubna. Na 2-5 vejcích sedí čápi v průměru 33 dní a mláďata jsou krmena další dva měsíce. V péči i krmení se oba partneři střídají.

Koncem července většina čápů svá hnízdiště opouští, shromažďují se na loukách a koncem srpna se vydávají na dlouhou cestu do Afriky.

A nyní se přesuneme do naší krásné obce, do Žďáru nad Orlicí. Přesněji na střechu budovy Základní a mateřské školy. Dále bych Vám chtěl nabídnout vybrané informace o našich sezónních spolubydlících, a to s přesnějšími údaji od roku 2013 kdy systematické sledování čápů vlastně začalo. V letech 2013 až 2015 obýval naše hnízdo čáp z Německa. Právě on byl kroužkován jako mládě na stanici Hiddensee 12.7.2008 v Německu. V roce 2011 se objevil nejdříve v Potštejně a v Brně a poté v roce 2012 v Týništi nad Orlicí. K nám poprvé přiletěl v roce 2013 (datum nálezu 1.5.2013). Pochází z města Frohburg ze Saska, které je od nás vzdálené 269 km. Dalo by se tedy říct, že je u nás tak trochu jako doma. Koncem srpna 2015 byl ještě zaznamenán v obci Klopotovice na Přerovsku. Ale do hry přichází další čáp tentokrát z Chodové Plané, který se poprvé ve zdejších končinách objevil a byl zaznamenán 26.6.2014 v Albrechticích nad Orlicí. Do evidence se dostal jako mládě s datem registrace 6.6.2010 (okres Chodov). Právě on je posledním známým čápem u nás s termínem záznamu 9.4.2016. Přehled u nás narozených čápích mláďat je k dispozici od roku 2008 do roku 2016. Bohužel mláďata v letech 2009 a 2013 nepřežila nepříznivé podmínky jako byla např. povodeň. Ale ve všech ostatních letech se u nás narodila a vyrostla 2-3 čápí mláďata ročně. Celkem od roku 2008 se stala naše obec rodištěm pro 17 čápích mláďat. Přečtení identifikačního čísla u dospělých čápů je možno provádět nejen při troše štěstí a dobré či vynikající viditelnosti, ale za použití velmi drahých a vynikajících dalekohledů. Za dobrých podmínek je možno provést odečet i na vzdálenost 200 m. Čápi jsou nejen u nás, ale i v nedalekých obcích a městech jako je Lípa nad Orlicí, Čestice, Horní Jelení a např. Choceň. Podmínky u nás v obci jsou příznivé, a to nejen vhodným místem pro hnízdění a vyvedení mláďat, ale i bohatým zdrojem potravy na loukách, které nás obklopují. To je pro nás velmi dobrá zpráva, protože v cele řadě lokalit se natolik podmínky změnil, že tam čápi přestali hnízdit.

Nechme se překvapit, zda letos u nás dočasně bydlí opět náš starý známý čáp ze Saska nebo náš tuzemský z Chodové Plané. Mimochodem vzdálenost obou výchozích míst se liší jen mírně (jen 31 km je to dál do Saska). Může se ale stát, že to bude čáp úplně odjinud. V každém případě stejně jako již dva zmínění bude po celou dobu hnízdění u nás prostě NÁŠ.

Ing. Aleš Plíhal, občan obce Žďár nad Orlicí

Společenská kronika

Vítáme nové občánky

Luděk Cabalka

nar. 28. 6. 2017

Šťastným rodičům blahopřejeme.

Životní jubilea – duben – červen 2017

70 let Antonín Švancara

75 let Zdeňka Sekyrová

87 let Olga Cejnarová

Všem jubilantům srdečně blahopřejeme a do dalších let přejeme pevné zdraví, hodně štěstí, lásky a rodinné pohody.

Rozloučení

Marie Kuderová

r. 1939

Vydává: Obec Žďár nad Orlicí, čp. 133, Žďár nad Orlicí, 517 23, tel.: 494 371 516, www.poorlicko.cz/zdar, e-mail: zdar@wo.cz. Náklad 200 výtisků. Neprodejné.

Redakce zpravodaje: Bc. Martina Benešová

Grafická úprava: Bc. Martina Benešová

Publikace je registrována Ministerstvem kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 17619.

Uzávěrka příštího čísla bude 15. září 2017.

Príspevky môžete odevzdat v písomné alebo elektronické podobe na obecním úrade, články se uveřejňují bez cenzurního zásahu, nepřijímají se příspěvky vulgární a urážlivé.